

VÍZITÚRA PROGRAM 2014.07.05. - 07.13.

1. NAP (2014.07.05.) - I. szakasz: Tiszabecs-Szatmárcseke: 23 km, 5 óra

A Tisza partoldala: **bal part**
A folyó szelvény száma: **743,0 fkm**
A szelvény tengerszint feletti magassága: **115 m**

Tiszabecs az Ukrán határ mellett, a Tisza és Batár folyók találkozásánál található település. A község neve 1181-ben tűnik fel először a cégényi monostor birtokainak feljegyzéseiben. Lakóinak száma 1087 fő.

Turisztikai nevezetességek:

A múlt század elején, 1908-1918 között Szabó Lőrinc költőnk minden nyarat itt töltötte. Nevét a helyi művelődési ház viseli. A főutcán, a református imaház oldalán elhelyezett emléktábla emlékeztet a költőre. A Református templom - 1907-ben épült. Előtte áll a Rákóczi emlékoszlop - a Rákóczi szabadságharc első győzelmét hirdeti. Innen, a tiszabecsi strandról indul nyaranta a Nemzetközi Tisza-túra magyarországi szakasza. Védett természeti értéke az ősdíósa és a 28 méter magas, 6 méter vastag törzsű, egészséges fekete nyárfa, mely a sóderbányához vezető út mellett jobb oldalt található.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

Természeti kincsei között kell megemlíteni a tiszabecsi ártér védelemre javasolt természeti értékét, ősdíóját. A Tiszában csuka, harcsa, ponty, márna, kecsge, dévérkeszeg és egyéb halfaj él. Az állattenyésztés szarvasmarha- és juhtenyésztésre szakosodott. A gabonaféléknek, így a kukorica, búza, árpa, zab termesztésének a növénytermesztésben és állattartásban van jelentősége. A Tisza egyedülálló természeti jelensége a folyó virágzása. Az itt fellelhető *Palingenia longicauda* Európa legnagyobb kérészfaja, mérete a fejtől a farokfüggelékig akár 13 cm is lehet. A nászidó alatt a Tisza teljes felszínén nyüzsgő élet folyik - virágzik a Tisza.

2. NAP (2014.07.06.) - II. szakasz: Szatmárcseke-Tivadar: 15 km, 5 óra

A Tisza partoldala: **bal part**
A folyó szelvény száma: **720,0 fkm**
A szelvény tengerszint feletti magassága: **111 m**

Szatmárcseke, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye leg-északkeletibb csücskében fekvő település. Minden oldalról folyóvíz veszi körül. Északon és Észak-nyugaton a Tisza, Keleten a Túr-csatorna, Délen pedig a Túr folyó. A település első írásos emlékei II. Béla király idejéből valók. Lakóinak száma 1568 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Kölcsey Ferenc 1823. január 23-án itt írta meg a Himnuszt. A Kölcsey-kúria helyén álló Művelődési Házban emlékszobát rendeztek be a tiszteletére. Az épület előtt áll Kölcsey Ferenc egész alakos bronzszobra. A település nevezetessége a szatmárcsekei Tájház. XVIII. sz-ban épült, taposott szalmatető szegényparaszti lakóház, népi bútorokkal berendezve. A református műemlékké nyilvánított csónakos fejfás temetőben, faragott fejfák sokasága mellett haladva érjük el Kölcsey Ferenc fehérmárvány klasszicista stílusú síremlékét a szatmárcsekei református temetőben. Református templomát a XV. században építették. Római katolikus temploma 1840 táján klasszicista stílusban épült. A helyiek minden évben Cinkepuszka-főző versenyt és Nemzetközi Szilvalekvárfőző fesztivált rendeznek.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

A táj természetett gabona- és takarmánynövényei: árpa, vörös here, kukorica, őszi búza, napraforgó. Gyümölcsstermésünk jelentős részét az alma (főleg a hagyományos fajták: Idared, Jonathan, Starking), és a szilva (Berbencei, „nem tudom” szilva) alkotja. A településen az ismert háziállatok honosak: baromfi, sertés, szarvasmarha, juh, ló. A Tiszában csuka, harcsa, ponty, márna, kecsge, dévérkeszeg és egyéb halfaj él.

3. NAP (2014.07.07.) - III. szakasz: Tivadar-Gergelyugorinya: 20 km, 4 óra

A Tisza partoldala: **jobb part**

A folyó szelvény száma: **705,0 fkm**

A szelvény tengerszint feletti magassága: **108 m**

Tivadar a Bereg kapujában, a Tisza partján fekvő település. Nevét először 1333-ban a pápai tizedjegyzékben említik. A Tivadar és Kisar közötti Tisza-híd a szatmári és a beregi részek között biztosít kapcsolatot. Lakóinak száma 230 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Tivadar turisztikai értékei között a legismertebb hidegvízű szabad strandja, selymes, tengerpartot idéző homokja, mely felejthetetlen élményt nyújt a kikapcsolódni vágyó turistáknak. A folyó e szakasza lehetőséget ad a fürdésre, csónakázásra, horgászatra melynek vízminősége kiváló. Külföldi vadászok, lovasok számára is különleges vonzerőt jelenthet a szatmár-beregi táj. Nevezetes esemény az évenként induló Nemzetközi Tisza-túra, melynek egyik állomása Tivadar. Az 1980-as években már jelentős idegenforgalmi és turisztikai centrum volt. Szerepét a Tisza közelségének, az infrastruktúra fejlesztésének az árterületi üdülőövezet kialakításának köszönheti. Az árvízi emlékmű 1994-ben készült, az 1947. évi árvíz emlékére. A település a szatmár-beregi szilvaút, mint Magyarország egyik leghíresebb gasztronómiai útjának az egyik állomása.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

Tivadar természeti értékei között a legismertebb hidegvízű szabad strandja, selymes tengerpartot idéző homokjával. A Tisza folyó és árterülete a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet része. A kérészrajzásban – népiesen tiszavirágzás – itt is gyönyörködhet az idelátogató. A Tiszában csuka, harcsa, ponty, márna, kecsge, dévérkeszeg és egyéb halfaj él.

4. NAP (2014.07.08.) - IV. szakasz: Vásárosnamény -Tiszaugorinya: 35 km, 5 óra

A Tisza partoldala: **jobb part**

A folyó szelvény száma: **685,0 fkm, a Szamos torkolata alatt**

A szelvény tengerszint feletti magassága: **102 m**

Vásárosnamény a Kraszna tiszai torkolatánál, három megye (Bereg, Szabolcs és Szatmár) találkozási pontján lévő település. Az írásos okmányok először 1300-ban Namény néven említik. Gergelyugorinya, Vitka és Namény egyesülése után lett Vásárosnamény. Lakosainak száma 18 964 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Kiemelkedő turisztikai látványossága a tájegység régészeti, néprajzi értékeit és történetét bemutató Beregi Múzeum. A turisták által is elismert gyűjteményének a Tomcsányi-kastély ad otthont. Az Eötvös-kúriában az Iskola-történeti kiállítás mely az oktatás történetébe enged betekintést. A belváros jellegzetes épülete a műemlék református templom, ami a középkori templom maradványaira épült. A városnéző látogatóknak a szatmár-beregi táj ételkülönlegességeit és érdekes megismernie, amire a város éttermei kellemes helyszínt biztosítanak. A város vendégfogadási kapacitása kiemelkedő, hiszen háromcsillagos szállodák, panziók, kempingek, falusi-és magán szállások, sőt Tisza-parti faházak is várják az ideérkezőket.

A Kraszna partján épült Szilva Termál-és Wellnessfürdő csodálatos medencékkel hívogatja a pihenni vágyókat. A város egyben a Szabolcs-Szatmár-Beregi „Szilvaút” központja is.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

Helyi védettséget élvez a Vitka-Vásárosnamény között található platánsor. Itt található a Felső-Tisza vidék legjobb adottságú tiszai szabad strandja. A beregi síkságot a vásárosnaményi Tisza-híd köti össze a nyírségi tájjal, bekapcsolva ezzel a kistérséget megye és az ország vérkeringésébe. A századfordulón még a város volt a tiszai gőzhajózás felső végállomása.

5. NAP (2014.07.09.) - V. szakasz: Tiszamogyorós-Tuzsér: 33,5 km, 7 óra

A Tisza partoldala: **bal part**

A folyó szelvény száma: **650,0 fkm**

A szelvény tengerszint feletti magassága: **105 m**

Tiszamogyorós település a Beregi-sík egyik legészakibb települése a Tisza és az Ukrán határ mellett. Nevét a terület jellegzetes növényéről, a mogyoróról kapta. Legelső említése 1297-ből maradt fenn, a Gut-Keled nemzetség birtoka volt. Lakóinak száma 709 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Hagyományszerűen már több éve megrendezésre kerül Tiszamogyoróson az aratási lovasnap. Az egynapos lovasrendezvény nagyon felpezsdíti a falu és a környék életét. Sok nézőt vonz a kettesfogatok versengése, melyek mellett a kis pónik is nagyon feldobják a napot főleg a gyerekek számára. A műemlék jellegű, késő barokk stílusban 1830-ban készült református templom a Béke utcán áll. A templom előtt áll a 2007. június 3-án felavatott turulmadaras világháborús emlékmű, melyen 35 helyi hősi halott neve olvasható.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

Igazi falusi környezet, állattartás a faluban. A Tiszában csuka, harcsa, ponty, márna, kecsge, dévérkeszeg és egyéb halfaj él. Az állattenyésztés szarvasmarha- és juhtenyésztésre szakosodott főként. A gabonaféléknek, így a kukorica, búza, árpa, zab termesztésének a növénytermesztésben jelentős a szerepe. A Tisza egyedülálló természeti jelensége a folyó virágzása. Az itt fellelhető *Palingenia longicauda* Európa legnagyobb kérészfaja.

6. NAP (2014.07.10.) - VI. szakasz: Tuzsér-Dombrád: 25,5 km, 6 óra

A Tisza partoldala: **bal part**

A folyó szelvény száma: **616,5 fkm**

A szelvény tengerszint feletti magassága: **96 m**

Tuzsér a Tisza mentén, a megye északkeleti részén található település. Történeti feljegyzések adnak hírt a hajdani tuzséri földvárról, melynek területén bronzkori leleteket (i. e. 1900-1100) találtak. Területén halad át a Budapest-Záhony-Moszkva vasúti főútvonal, a 4-es számú nemzetközi főút. Lakóinak száma 3360 fő.

Turisztikai nevezetességek:

A Lónyay kastély barokk műemlék-együttes a hat hektáros ősparkjával. A francia típusú parkban található a Lónyay család sírkertje, gróf Lónyay Menyhért volt miniszterelnök, pénzügyminiszter, akadémiai elnök, a kastély egykori tulajdonosának mellszobra. Szintén turisztikai vonzerőt jelent a szépséges tuzséri Tisza-part, lapályaival, holtágaival, fűzeseivel. Az önkormányzat fenntartásában működtetett szabad strand, annak környezetében lévő vendéglátóhelyek, camping jellegű szolgáltatások nyáron sok vendéget vonzanak. Megtekinthetik a szintén műemlék jellegű református templomot, a már említett Lónyay kastély mellett az un. Kiskastély épületét, benne a Lónyay szobát, mellette a helyreállított ódon kő kutat. Innen tovább sétálva egy különleges emlékmű található, mely a Millennium tiszteletére 18-20 tonnás szibériai gránitból van művészi módon elkészítve.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

A Lónyay kastély ősparkjának öreg fái közül mára csak a vadgesztenye, hárs, platán, bükk és kocsányos tölgyfák és egy természetes méretű tulipánfa maradt meg. A francia típusú parkban 300 éves tölgyfák is találhatóak. Említést érdemelnek még itt a kőrisek, szivarfák és a juharfélék több fajtája is: ezüst-, hegyi- és mezei juharok is. Tuzsér és a Tisza, mint falu és folyó mindig szoros kapcsolatban állt egymással.

7. NAP (2014.07.11.) - VII. szakasz: Dombrád-Tiszatelek: 13 km, 3 óra

A Tisza partoldala: **bal part**

A folyó szelvény száma: **591,0 fkm**

A szelvény tengerszint feletti magassága: **100 m**

Dombrád város a Rétköz északkeleti részén, a Tisza mellett található, Árpád-kori település. 1067-ben említi először írásos oklevél. Több évszázadig tiszai révátkelő hely volt. Történelmében meghatározó szerepet kapott a keskeny nyomközű vasút megépülése Dombrád-Nyíregyháza között. Lakóinak száma 4481 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Református templomát 1790-ben építették. Érdemes megtekinteni a Képtárat a Kossuth emlékszobát, a falumúzeumot, a kisvasúti Múzeumot és a szabadtéri Vasúti Járműkiállítást. Köztéri alkotások, a Móra Ferenc szoborcsoport, egészalakos Kossuth Lajos szobor, Baross Gábor emlékoszlop és az 1848-as szabadságharcban besorozott honvédek emlékműve. Képzett üdülőterülete és strandja kellemes kikapcsolódást nyújt az ide látogatóknak.. Lehetőség van a különböző vízisportokra is, így vizibicikli, csónakázás, vízisíelés, stb. A városban minden évben szeptember elején szüreti felvonulást rendeznek. A Nemzetközi Tisza-túrák szívesen pihennek a dombrádi szakaszon, hiszen a csárda által nyújtotta lehetőségeket ők is szívesen élvezik.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

2000-ben az Európai Virágos városok és falvak versenyében ezüst díjat kapott, a díjat odaítélő nemzetközi zsűri elnöke indoklásában meleg szavakkal méltatta Dombrád község rendezett környezetét, a zöldfelületek és a virágkiültetések magas színvonalát, a táj és a település kapcsolatát. Magyarországon először megkapta a Hivatásos Kertészek Nemzetközi Szövetségének (AIPH) külön díját is a magyar fajták tudatos hangsúlyozásáért és gazdag színvonalas választékáért.

8. NAP (2014.07.12.) - VIII. szakasz: Tiszatelek-Tiszabercel: 9,5 km, 3 óra

A Tisza partoldala: **bal part**

A folyó szelvény száma: **578,0 fkm**

A szelvény tengerszint feletti magassága: **95 m**

Tiszatelek község a Rétközben, az Ibrány–Nagyhalászi kistérségben található Tiszaparti település. Először 1335-ben a Bogdányi és az Ibrányi családok között folyó perben említik, Nagytelek néven. Lakóinak száma 1565 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Nevezetességei a Nyírvidéki keskenytávú kisvasút valamint a Jézus Szent Szíve római katolikus templom. A Nemzetközi Tisza-túrák közkedvelt megállóhelye a tiszatelki szabad strand. A tengerpartok hangulatát idéző végtelennek tűnő és kellemesen símogató homokpadja a Tisza egyik legcsendesebb kikötője. A közelben található halászcsernye kiváló halételekkel és a Rétköz jellegzetes ételével várja az itt megpihenő vendégeket.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

Tisza-parti természetvédelmi terület. Védett madárfajok. Partifecske telep. Különösen kiváló horgászhelyek vannak, a halak között megtalálhatóak ponty, kecsge, csuka, süllő, harcsa, márna stb. Természetvédelmi értékei a Tisza árterületi holtágak és halastavak.

9. NAP (2014.07.13.) - IX. szakasz: Tiszabercel-Szabolcs: 25,2 km, 6 óra

A Tisza partoldala: **bal part**

A folyó szelvény száma: **568,5 fkm**

Tiszabercel település a Rétköz nyugati részében a Lónyai-csatorna és a Tisza által közzé zárt területen található. 1335-ben oklevelekben említik először Berczel néven. Lakóinak száma 2090 fő.

Turisztikai nevezetességek:

Nevezetességei közé tartozik a megye legrégebbi közüzemű szivattyútelepe. A zsilipek és a szivattyútelepek feladata a belvizek elvezetése volt. 1983-ban a szivattyútelepet műemlékké nyilvánították. Másik nevezetesség volt Tiszabercelen a Téglagyár épülete, melyet a 80-as évek végén leromboltak. Református temploma - 1436-ban épült, a templom homlokzatában a Bessenyei család címere van befaragva. A Nemzetközi Tisza-túrák szívesen pihenek a Tiszaberceli ártéri ligetben kialakított kempingben. A vízparti úszóstegetes étterem kiváló halételekkel valamint a tájegységre jellemző éledelekkel kényezteti az itt megpihenőket. A kérésrajzásban – népiesen tiszavirágzás – is itt gyönyörködhet az idelátogató. A település híres rendezvénye a Rétközi Kulturális és Turisztikai Fesztivál, amelynek programsorozatában gátszínház, a Tisza 2 pontja közötti kötélhúzás és halászlé főzőverseny is szerepel.

Környezet- és természetvédelmi értékek:

A Tisza közelsége kedvelt üdülőhellyé teszi Tiszabercelt. Különösen kiváló horgászhelyek találhatók a megpihenni vágyó, nyugodt folyószakaszon. Jellemző itteni halfajok a ponty, kecsge, csuka, süllő, harcsa, márna stb. Természetvédelmi értékei a Tisza árterületi holtágak és halastavak. A gazdálkodás középpontjában a búza, kukorica, napraforgó és a szalastakarmányok termelése áll, az állattartás középpontjában a szarvasmarha, sertés és baromfi.

